

pedra seca

FULL INFORMATIU DE LA REVISTA PEDRA SECA
ARQUEOLOGIA DE LA PEDRA COL·LOCADA EN SEC

Any XXII- Núm. 191 Edita: Patronat de Sant Galderic febrer 2023
adreça electrònica: pedraseca@gmail.com T. 933 521 275 i 93 237 87 37

Direcció: Agustí Bernat i Constantí - Coordinador General: Agustí Esteve i Orozco e Nàjar

Dipòsit Legal: B-14.549-2002 - ISSN 1698-6598

<https://twitter.com/cidomcat>

XII TROBADA PEDRA SECA A CADAQUÉS

Del 20 al 22 d'octubre es farà la XII Trobada Pedra Seca a CADAQUÉS, organitzada per CEESCA (Centre d'Estudis cadaquesencs). Hi haurà tres blocs: Àmbit 1: Patrimoni: catalogació, paisatge, conservació i llengua Àmbit 2: Formació reglada i no reglada Àmbit 3: Arquitectura tradicional. Més endavant publicarem un web amb tota la informació. A partir del 27 de març es podran fer les inscripcions. També es podrà enviar el RESUM (un parell de paràgrafs) de les Comunicacions. El 8 de maig és la data final per rebre el RESUM de cadascuna de les Comunicacions. El 31 de juliol és la data final per rebre les Comunicacions. Durant el mes d'agost es valoraran si són idònies. El 31 d'agost es notificarà l'acceptació de les Comunicacions.

<http://www.ceesca.cat/>

AGRAÏMENT

Coordenades: X: 403721 Y: 4569505

El grup Drac Verd de Sitges volem agrair públicament la meravellosa sorpresa que hem tingut a mitjans d'aquest mes de gener de 2023, quan el Jordi Gelabert ens va comunicar que el Grup Pedra Seca de l'Associació Memòria i Vida de Sant Climent de Llobregat, com a fervents admiradors i seguidors del Drac Verd i de Wikipedra, ara que el Drac Verd celebra els vint-i-cinc anys dedicats a catalogar construccions de pedra seca, els han volgut felicitar de forma molt original, restaurant la barraca de

Vista de la cabana abans de restaurar

Vista de la cabana un cop restaurada

Sitges codi 001 de Wikipedra, catalogada el 1998. Amb total desconeixement per part nostre.

Una barraca amagada, tapada per la vegetació, ensulside de tres llocs, la cúpula caiguda, la llinda trencada i oblidada de tothom l'han deixat com a nova canviant-li la llinda i restaurant tot el demés. Han fet una feina digne d'admirar i que demostra l'experiència que té el Grup en la restauració de barraques i la seva estima en la conservació d'aquest patrimoni de pedra seca irrepetible. Moltíssimes gràcies.

L'ENCANT DE LA PEDRA SECA, AL DESCOBERT

La diputada de Turisme de la Diputació de Barcelona, i l'alcalde del Pont de Vilomara i Rocafort, van presentar ahir a **Fitur** l'aposta per recuperar l'art de la pedra seca com a atractiu enoturístic d'aquest municipi del Bages, que compta amb 1.754 construccions d'aquest tipus. La iniciativa forma part del pla de la corporació per potenciar l'enoturisme de les cinc denominacions d'origen de la província. L'alcalde del Pont de Vilomara i Rocafort, va explicar que el municipi que ell presideix és el poble català amb més construccions de pedra seca registrades i que s'està treballant en l'elaboració de rutes perquè els visitants puguin conèixer aquest patrimoni.

El terme compta amb 1.147 barraques de pedra, 327 construccions per emmagatzemar aigua, 17 forns, 110 murs i conjunts de murs significatius i altres 153 construccions diverses com tines, ruscs i ponts. La gran presència de la pedra seca a la zona és perquè entre 1860 i 1890, la comarca del Bages va ser la de més vinyes de Catalun-

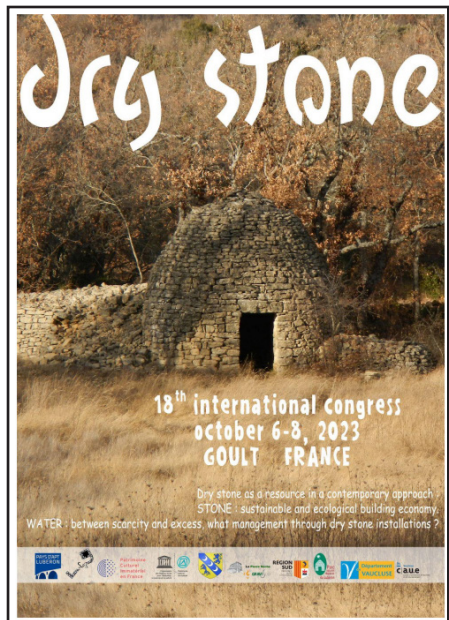
Un dels conjunts de tines al Pont de Vilomara i Rocafort

ya (27.000 hectàrees). L'art de la pedra seca va ser inclòs el 2018 a la llista del patrimoni cultural immaterial per la Unesco. L'incendi de l'estiu passat, que va afectar les valls del Flequer i el Farell, va revifar el passat vitivinícola de la zona, ja que aquestes construccions no es van veure afectades pel foc.

Informació: *La Vanguardia* dia 20 de gener 2023 pàg. 26

18è CONGRÉS INTERNACIONAL DE PEDRA SECA

Tindrà lloc a Goult, Vacluse, França, del 2 al 8 d'octubre de 2023

La comuna de Goult i la Societat Internacional per a l'Estudi Multidisciplinari de la Pedra Seca (SPS) estan molt contents d'acollir el 18è Congrés Internacional de Pedra Seca.

Celebrat cada dos anys a la sollicitud d'un país amfitrió diferent cada vegada, aquest esdeveniment ja ha estat organitzat una

vegada a Suïssa (2002), Anglaterra (2010), Marroc (2014), França (1998), diverses vegades a Grècia (1992, 2004, 2016), Itàlia (1987, 1996, 2008, 2012) i Espanya (1990, 1994, 2000, 2009, 2018).

Més informació: www.goult.fr ; www.pierreseche-international.org ; <https://calenda.org/1026495>
Correu electrònic: sps2023goult@orange.fr

CONVOCATÒRIA DE LA SEU DE LA TROBADA PEDRA SECA 2025

A la tardor (octubre o novembre) del 2025 es farà la XIII Trobada Pedra Seca.

Les entitats que vulguin acollir-la caldrà que ens ho facin saber abans del 30 d'abril.

Cal preparar un dossier on s'expliqui la proposta.

L'hauran d'enviar abans del 30 de juny.

Si ens arriben més d'una proposta, durant el mes de juliol els socis de l'APSAT (32 entitats, 9 persones i el 3 representants dels 3 grups d'arquitectes) votaran la que creguin més idònia.

Ho farem públic l'1 de setembre. Contacte i adreça on cal enviar la proposta:

http://martirom@martirom.cat

LA BARRACA 147 (del catàleg del Grup de Recerca de la Pedra Seca del Centre Eursionista de Castellar del Vallès **PREN FORMA**)

La barraca número 147 està inserida dins d'una paret de pedra seca, com un úter que s'endinsa entre les pedres, on es mantenia latent la vida del rabassaire a resguard dels elements extrems. Normalment sortia d'allà amb el cap pel davant, com els nadons, i en contes de plorar deixava anar un nec.

- *Caguntot. Ja he perdut el podall, hòsties!*

Els pedrasequers ja han trobat el

terra de la construcció i la forma original de la planta. Les pedres es van apilant i aviat s'escometran les tasques de la formació de la cúpula, element imprescindible en qualsevulla barraca. En aquesta jornada, el grup de restauradors de barraques ha estat delmat per les incidències físiques d'alguns dels seus elements, els quals es troben en període de restauració d'ells mateixos.

OBITUARI

Us comuniquem que ens ha deixat als 71 anys d'edat, el passat 13 de gener, el nostre col·laborador

i soci subscriptor **GENET AYMAMÍ I DOMINGO (1951/2023)**, nascut a Reus. Des de fa més de vint anys que era membre de la nostra entitat. Autor del treball de recerca editat pel Patronat "Relació de poiús de gel, de neu i congesta inventariats a Catalunya". Era col·laborador i promotor de diferents activitats culturals. Dencansi en pau.

EXPOSICIÓ DE LA PEDRA SECA DE TARRAGONA: AL BARRI DE SANT

PERE I SANT PAU de TARRAGONA

El dia 16 de gener de 2023 es va instal·lar al Mercat Central de Tarragona els sis plafons, sobre la pedra seca a la ciutat de Tarragona. Es poden veure a la parada de la Teca i la Meca acull aquesta exposició sobre la Pedra Seca a Tarragona, la qual vol posar en valor aquesta tècnica constructiva. Tarragona té un important patrimoni de diferents construccions en pedra seca i és la ciutat que conserva més construccions d'aquest tipus d'entre les ciutats de més de 100.000 habitants de Catalunya.

RUTES DE LA PEDRA SECA / 126

RUTA DEL DEL CAMÍ D'AUFINAC A MONT-ROIG DEL CAMP (Baix Camp)

Ruta situada al municipi de Mont-roig del Camp, a la comarca del Baix Camp.

Des de la rotonda que hi ha a l'entrada del poble, on hi conflueixen les carreteres T-323 i T-310, prendre la T-310 direcció Pratsdip fins el quilòmetre 19,440 i girar a la dreta per un camí de terra, amb un rètol on es pot llegir B5-B8 i, just entrar, deixar el vehicle aparcats. Serà el **punt d'inici**.

És una ruta força planera per fer a peu, d'uns 7 quilòmetres, que permet veure 11 barraques de tipologies ben diferenciades.

Des del **punt d'inici**, seguir sempre la ruta com indica el plànol en **vermell**, molt a prop, al costat esquerra del Camí de l'Aufinac agafar un camí que segueix les antenes del cablejat elèctric i, entre uns pins, a l'esquerra, hi ha la **barraca 1 (X: 326309 Y: 4547217, codi W_2283)**, és circular, amb portal de llinda plana, té 3 cocons i un contrafort perimetral complet. Continuar pel camí i, després de passar una torre elèctrica, el camí es converteix en un senderó. Uns 100 m abans d'arribar a la següent torre ens trobem tot un conjunt d'arners. A la seva alçada, a l'esquerra, entrem per un corriol en un pineda i trobem la **barraca 2 "del Miquel Terna" (X: 326131 Y: 4546952, codi W_2282)**, de planta circular, amb arc de mig punt; a l'interior té 2 cocons. Està bastida damunt d'un llit de roca que es va rebaixar per poder recollir l'aigua de la pluja. Va ser restaurada l'any 2009 i el 2016 va ser declarada Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN) en la categoria de Zona d'Interès Etnològic. Desfer el

camí i tornar enrere fins el camí de l'Aufinac i seguir-lo uns 240 m fins a un corriol que surt a l'esquerra i porta a la **barraca 3 de "l'Aigüader" (X: 326117 Y: 4547338, codi W_2250)**, de forma circular, amb portal d'arc primitiu; té 3 cocons, una fornícula i un contrafort perimetral complet. Tornar al camí i a uns 70 m a l'esquerra hi ha el corriol que porta a la **barraca 4 dels "Comuns del Pellicer" (X: 326015 Y: 4547404, codi W_2255)**, és circular, interiorment molt alta (4,30 m), amb portal d'arc pla; té dos cocons, dues fornícules i un contrafort perimetral complet; el 2016 va ser declarada Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN) en la categoria de Zona d'Interès Etnològic. Tornar al camí i seguir uns 300 m al NW, per agafar un camí a la dreta que entra dins d'una pineda fins arribar a la **barraca 5 (X: 326003 Y: 4547857, codi W_17792)**, de forma circular, amb portal d'arc primitiu; té contraforts als dos costats del portal i un cocó exterior força gran al lateral dret. Aquesta barraca es va restaurar l'any 2018. Altra vegada tornar al camí que, després del primer retonc, va girant al nord, fins a trobar a uns 420 m un altre camí de carro a la dreta que porta a la **barraca 6 "del Ventanes" (X: 325672 Y: 4547912, codi W_2284)**, restaurada el 2010, és circular, amb portal d'arc pla; té una fornícula i contrafort al lateral dret i posterior. Novament retornar al camí i seguir uns 250 m per prendre el camí que hi ha a l'esquerra que porta a un camp d'oliveres, on trobem la **barraca 7 (X: 325239 Y: 4547902, codi W_19844)**, de planta de ferradura, portal d'arc primitiu i dos bancs a cada costat del portal. Tornar al camí i seguir 400 m fins a trobar la **barraca**

8 de "Cal Rabosa" (X: 325079 Y: 4548121, codi W_2286), formada per dues estances amb portals independents, possiblement construïdes en diferent moment; l'estança esquerra per l'animal té una menjadora. Seguir per dins el camp cap al SW uns 100 m fins a una paret on hi ha encastada la **barraca 9 (X: 325000 Y: 4548058, codi W_2287)**, de forma irregular, amb portal de llinda plana. Anar enrere novament fins el camí per trobar a uns 120 m, un camí a l'esquerra que porta a la **barraca 10 (X: 324941 Y: 4548119, codi W_2289)**, de forma circular, amb portal d'arc de mig punt i contraforts als dos laterals. Tornar cap el camí i travessar-lo per anar per dins d'una bosquina de pins fins a la **barraca 11 (X: 325031 Y: 4548235, codi W_2288)**, de planta irregular, amb portal d'arc pla; té dos cocons i una fornícula a l'interior i contraforts de reforç a l'exterior. Des d'aquí retornar al Camí de l'Aufinac i fer la ruta al revés, d'uns dos quilòmetres, per tornar al **punt d'inici** on hi ha el vehicle aparcats.

NOTES:

- 1) Coordenades en UTM ETRS89.
- 2) La ruta es pot seguir per Wikipedra (<http://wikipedra.catpaisatge.net>) i amb l'App Pedra Seca per a mòbils:
Android: : <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.ionicframework.wikipedra>
iOS: <https://itunes.apple.com/es/app/pedra-seca/id1207666561?l=en&mt=8>
- 3) Tot i que les barraques es troben majoritàriament en zona de bosc, donat que són finques particulars, cal ésser molt respectuosos amb el medi.

Informa: Ramon Artigas, Drac Verd de Sitges, amb la col·laboració d'Esther Bargalló de Mont-roig del Camp (dracverd.catpaisatge@hotmail.com)

barraca 1 (X: 326309 Y: 4547217, codi W_2283)

barraca 2 (X: 326131 Y:4546952, codi W_2282)

barraca 3 (X: 326117 Y: 4547338, codi W_2250)

barraca 4 (X: 326015 Y: 4547404, codi W_2255)

barraca 5 (X: 326003 Y: 4547857, codi W_17792)

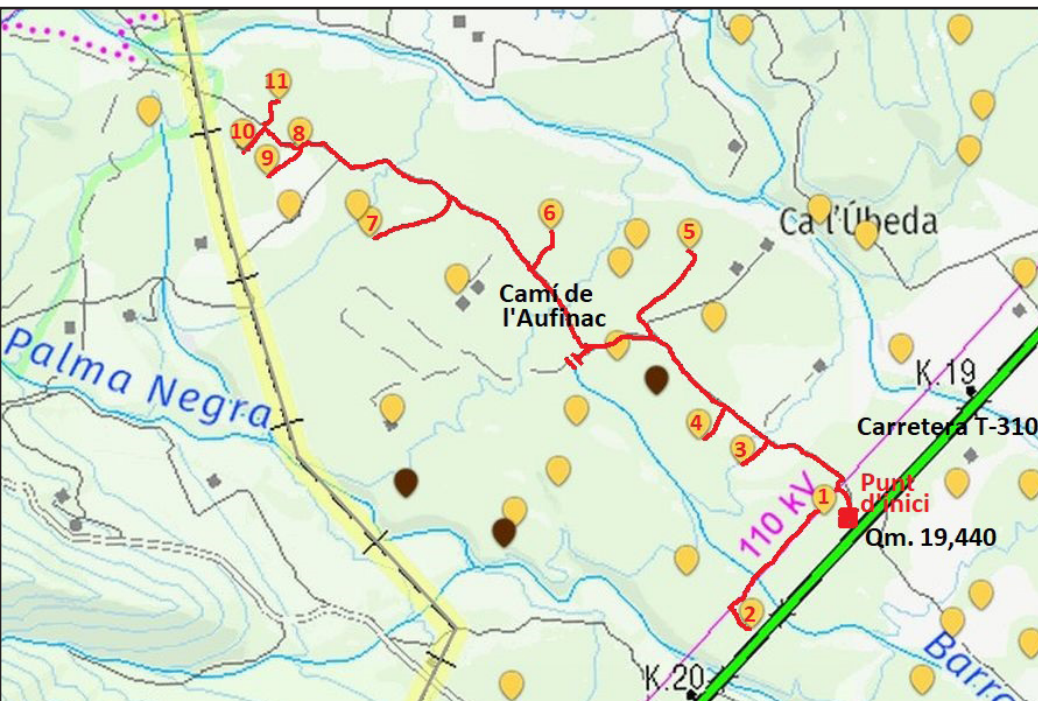
barraca 6 (X: 325672 Y: 4547912, codi W_2284)

barraca 7 (X: 325239 Y: 4547902, codi W_19844)

barraca 8 (X: 325079 Y: 4548121, codi W_2286)

barraca 9 (X: 325000 Y: 4548058, codi W_2287)

barraca 10 (X: 324941 Y: 4548119, codi W_2289)

barraca 11 (X: 325031 Y: 4548235, codi W_2288)